Cofnodion y Bwrdd Wedi'u Cadarnhau

Teitl y Cyfarfod:	**Cyfarfod Bwrdd Cyfoeth Naturiol Cymru (Busnes)**
Dyddiad y Cyfarfod:	23 Mawrth 2017
Lleoliad	YMCA Ffordd Mendalgief Casnewydd CP20 2HF
Aelodau'r Bwrdd:	Diane McCrea (Cadeirydd) Dr Madeleine Havard (Dirprwy Gadeirydd) Syr Paul Williams (Cadeirydd y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth) Andy Middleton (Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig) Nigel Reader (Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg) Dr Ruth Hall Dr Elizabeth Haywood Karen Balmer Howard Davies Zoë Henderson Chris Blake Dr Emyr Roberts (Prif Weithredwr)
Tîm Gweithredol a oedd yn bresennol:	Tim Jones, Cyfarwyddwr Gweithredol, Gweithrediadau'r Gogledd a'r Canolbarth Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol, Gweithrediadau'r De (cyrhaeddodd ar gyfer Eitem 1 – briffio lleol a gadawodd yn ystod Eitem 9) Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu Niall Reynolds, Cyfarwyddwr y Portffolio Gweddnewid Kevin Ingram, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol

Eraill a oedd yn bresennol:	Howard Davies, Pennaeth Cynllunio Corfforaethol a Pherfformiad – Eitem 8 Sue Ginley, Rheolwr Cynllunio Corfforaethol – Eitem 8 John Hogg, Pennaeth Gweithrediadau Canol De Cymru – Eitem 1 Catrin Grimstead, Uwch-swyddog Rheoli Adnoddau Naturiol – Eitem 1 Alison Boyes, Rheolwr Datblygu Rhaglen Gwastadeddau Byw, RSPB – Eitem 1 Andrew Johnson, Pennaeth Cynllunio Pobl a Newid Busnes – Eitem 4 Sam Carpenter, Uwch-gynghorydd Cynllunio'r Gweithlu a Chydraddoldeb – Eitem 4 Michelle Van-Velzen, Arweinydd y Tîm Rheoli Tir yn Gynaliadwy – Eitem 5 David Cavell, Pennaeth yr Adran Gyfreithiol – Eitem 9 Brian Pawson, Uwch-gynghorydd Amaethyddiaeth – Eitem 9
Ysgrifenyddiaeth:	Geralene Mills Cassandra Hamblett

Eitem 1 – Busnes Safonol y Bwrdd

1. Croesawodd y Cadeirydd Aelodau'r Bwrdd a'r Tîm Gweithredol i'r cyfarfod, yn ogystal â chydnabod nifer o fynychwyr cyhoeddus.

2. Nodwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan Catherine Smith ac Ashleigh Dunn. Nodwyd fod Gareth O'Shea wedi ei oedi ac y byddai'n cyrraedd ar gyfer y briffio lleol.

Datganiadau o Fuddiant

3. Ni wnaed unrhyw ddatganiadau newydd o fuddiant o ran yr agenda. Nodwyd bod y gofrestr Datganiadau o Fuddiant wedi ei diweddaru yn cael ei rhannu yn ystod y cyfarfod, i gael ei chadarnhau'n derfynol gan Aelodau'r Bwrdd.

Cyflwyniad ar brosiect Gwastadeddau Byw – Gwent

4. Cyflwynodd Gareth O'Shea a John Hogg brosiect Partneriaeth Tirwedd Gwastadeddau Byw i'r Bwrdd a chroesawu Alison Boyes, RSPB, a Catrin Grimstead, Cyfoeth Naturiol Cymru.

5. Esboniodd Catrin y lansiwyd y prosiect ym mis Tachwedd 2015 ar ôl ennill cyllid gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri. Mae'n brosiect uchelgeisiol sy'n ysbrydoli gyda

Cyfoeth Naturiol Cymru, yr RSPB a 12 o bartneriaid lleol eraill. Mae'r dirwedd wedi dirywio yn ystod y blynyddoedd diwethaf ac mae hyn yn cael sylw trwy amrywiaeth o fentrau, gan gynnwys prosiectau addysgol gyda chymunedau lleol.

6. Ceir sawl mater allweddol yn y prosiect, gan gynnwys:
   a) Heriau byrdymor gyda chyllid
   b) Heriau hirdymor o ran etifeddiaeth
   c) Cynnal ethos y prosiect ar ôl ei gwblhau
   ch) Dangos camau ataliol yn hytrach na chlirio llanast dilynol
   d) Etifeddiaeth ddysgu i Gymru – dysgu sut i weithio ar y cyd a chynorthwyo staff.

7. Pwysleisiodd Gareth bwysigrwydd dysgu o'r prosiect hwn, sydd wedi creu ffyrdd newydd o weithio, gan wireddu amcanion cadwraeth.

8. Diolchodd y Cadeirydd i Catrin ac Alison am gyflwyniad difyr iawn, a ddangosodd bwysigrwydd gwaith partneriaeth ar y cyd ar draws Cymru a'r hyn y gellir ei gyflawni ym maes cadwraeth.

Eitem 3 Cofnodion a Materion sy'n Codi

9. Cadarnhawyd cofnodion cyfarfod mis Ionawr yn ffurfiol gyda'r mân-ddiwygiadau canlynol:
   a) Tudalen 7, pwynt 26 a – Tystiolaeth – bydd yr holl amcanion yn cael eu bodloni 'wedi eu rhoi mewn nodyn'
   b) Pwynt 28Ch – ansawdd aer – roedd y bwlch yr isaf a gofnodwyd ers wyth mlynedd
   c) Pwynt 30Ch, gwaith i'r tîm hamdden – o themâu – dileu'r 'beth'
   ch) Pwynt 34 adroddiad cyllid – Rhagfyr nid Medi
   d) Andy Middleton: bydd yn e-bostio brawddeg ychwanegol yn egluro'r bwriad o ran y gweithdy datganiadau ardal

PWYNT GWEITHREDU – Yr Ysgrifenyddiaeth i anfon copi caled terfynol o gofnodion mis Ionawr i'r Cadeirydd i'w cadarnhau'n ffurfiol

Cofnod Camau Gweithredu

10. Diweddariad o Bwynt Gweithredu 5 – diweddarwyd y Bwrdd ar orchymyn diwygio Harbwr Dyfrdwy, gan amlygu angen i wneid mân-ddiwygiad i Orchymyn Sefydlu Cyfoeth Naturiol Cymru. Ar ôl i'r diwygiad hwn gael ei wneud, bydd y gorchymyn diwygio yn gallu symud ymlaen gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd.

Pwyllgorau, Cofnodion a Materion sy'n Codi

Y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth

11. Diweddarwyd y Bwrdd gan Gadeirydd y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth, Syr Paul Williams, o'r cyfarfod diwethaf a gynhaliwyd ar 2 Mawrth ar y canlynol:

    a) Mae gwaith uwch-reolwyr a chynllunio sefydliadol ar y trywydd iawn ac yn datblygu'n dda.
    b) Mae'r cynllun gweithlu ar gyfer y sefydliad yn datblygu, a bydd yn bwydo i mewn i'r cynllun corfforaethol.
    c) Diweddariad Gwerthuso Swyddi – yn rhan o'r cynnig, bwriedir y byddai Cynllun Ymadael Gwirfoddol yn 2018-19.
    ch) Diweddariad rhaglen gofal cwsmeriaid sy'n datblygu i'r cyfnod nesaf, yn ystyried datblygiad diwylliant yn y sefydliad.
    (d) Adroddiad Llesiant, Iechyd a Diogelwch, nodwyd i'w gyflwyno yng nghyfarfod y Bwrdd.
    (dd) Diweddariad gan yr Is-bwyllgor Pensiynau.

12. Nododd y Cadeirydd y pryderon a godwyd gan y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth o ran Cynllun Ymadael Gwirfoddol ychwanegol. Cydnabuwyd gan y Cadeirydd effaith ansicrwydd i unigolion yn y sefydliad, yn enwedig o ran Gwerthuso Swyddi a chynllun sefydliadol.

13. Mae cyfarfod nesaf y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth wedi ei drefnu ar gyfer 16 Mehefin.

PWYNT GWEITHREDU – Nododd yr Ysgrifenyddiaeth gofnodion mis Mawrth y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth i'w cyflwyno i gael eu cadarnhau yng nghyfarfod cyhoeddus nesaf y Bwrdd.

14. Diweddarodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg, Nigel Reader, y Bwrdd o'r cyfarfod diwethaf a gynhaliwyd ar 2 Mawrth. Oherwydd absenoldeb Ruth, roedd Zoe wedi mynychu'r cyfarfod.

    a) Roedd barn Archwilydd Cyffredin Cymru wedi cael ei dderbyn ar yr Adroddiad a'r Cyfrifon Blynyddol ar gyfer 2015/16.
    b) Derbyniwyd y cynllun archwilio allanol ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru, yn amodol ar gysylltiad agos â'r archwiliad mewnol.
    c) Cymeradwywyd y protocol perthynas rhwng archwiliad mewnol Cyfoeth Naturiol Cymru ac archwiliad allanol Swyddfa Archwilio Cymru.
    ch) Cynllun plannu coed digolledu – wedi ei gymeradwyo yn amodol ar gymeradwyaeth LlC a Swyddfa Archwilio Cymru.

Cyfoeth Naturiol Cymru
Natural Resources Wales

d) Nododd y Bwrdd mai mis Gorffennaf fydd cyfarfod olaf Nigel fel Cadeirydd cyn iddo roi'r awenau i'r Cadeirydd newydd, Karen Balmer.

PWYNT GWEITHREDU – Yr Ysgrifenyddiaeth i gysylltu ag Aelodau'r Bwrdd i fynychu pan fo un neu fwy o Aelodau Bwrdd yn absennol, er mwyn cael rhagor o brofiad a gwybodaeth.

15. Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd Cymru – ni chynhaliwyd cyfarfod gan fod y Pwyllgor yn aros i gael ei chwalu gyda Llywodraeth Cymru (LlC) yn creu Pwyllgor newydd.

16. Cyfarfu Grŵp Cynghori ar Reoli Perygl Llifogydd Cyfoeth Naturiol Cymru, sydd newydd gael ei ffurfio ac a gadeirir gan Madeleine Havard, ar 4 Ionawr ac mae'r dyddiad ar gyfer y cyfarfod nesaf ym mis Gorffennaf i'w gadarnhau.

PWYNT GWEITHREDU – Yr Ysgrifenyddiaeth i ganfasio dyddiadau newydd ar gyfer y Grŵp Cynghori ar Reoli Perygl Llifogydd ddechrau mis Gorffennaf.

17. Y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig – ni chynhaliwyd cyfarfod ers y Bwrdd diwethaf, ond nodwyd gwybodaeth a ddosbarthwyd i'r Bwrdd yn ymwneud â safleoedd a ddynodwyd. Disgwylir i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig gael ei gynnal ym mis Mehefin.

PWYNT GWEITHREDU – Andy Middleton, Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig, i ddosbarthu nodyn ymhlith y Bwrdd i esbonio camau a gymerwyd ar ddynodiadau safleoedd. Bydd cyfarfod nesaf y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig yn cael ei gynnal ar 13 Mehefin i drafod sut i symud agenda'r Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig yn ei flaen.

Eitem 4. Diweddariad Llesiant, Iechyd a Diogelwch

18. Darparodd Gareth O'Shea ddiweddariad Llesiant, Iechyd a Diogelwch ar ran Ashleigh Dunn, gan amlygu nifer o faterion o'r adroddiad fel a ganlyn:

a) Mae absenoldeb salwch a adroddwyd wedi cynyddu ers 2015, yn rhannol oherwydd systemau newydd ac adrodd mwy cywir. Mae'r cyfraddau hysbysu am salwch yn is o'u cymharu â chyrff cyhoeddus eraill. Mae'r lefelau salwch ar gyfer iechyd meddwl yn cael eu monitro yn ofalus, a cheir defnydd cynyddol o'r broses atgyfeirio i gynorthwyo staff.
b) Iechyd a Diogelwch – dim adroddiadau ychwanegol ers yr adroddiad diwethaf. Adroddwyd un digwyddiad colli amser oherwydd digwyddiad trydydd parti.

c) Adolygiad achos difrifol – mae'r ymchwiliad i beiriant mawr yn syrthio yn ystod mis Ionawr yn parhau.

ch) Cadarnhawyd achos Syndrom Dirgryniad Llaw a Braich arall, sy'n gwneud cyfanswm o naw o achosion adroddadwy. Mae Syndrom Dirgryniad Llaw a Braich yn parhau i gael sylw mewn meysydd o risg; mae adolygiad ar y gweill ar gael gwared â hen offer.

d) Cyflwynwyd ac adolygwyd adroddiad ar ddigwyddiadau Perygl Ffordd Galwedigaethol yng nghyfarfod y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth.

19. Trafododd Gareth yr achosion y bu ond y dim iddynt ddigwydd a'r peryglon yn Cyfoeth Naturiol Cymru oherwydd natur ei waith a'i faint, gan bwysleisio angen am newidiadau pellach er mwyn cynorthwyo staff. Ceir cyfle i symud hyn ymlaen â thrafod yn y fforymau Cyfarwyddiaeth newydd a arweinir gan y Tîm Gweithredol, y Tîm Arweinyddiaeth a chroestoriad o staff cyfarwyddiaeth.

20. Awgrymodd y Bwrdd bwyslais ar asesiadau risg, materion iechyd a llesiant, a chysylltu hyn yn ôl i gymorth arweinyddiaeth. Cytunwyd bod angen darparu dull sefydliad cyfan yn eglur drwy'r haen reoli.

PWYNT GWEITHREDU – Gofynnodd y Bwrdd i'r asesiadau risg a'r materion iechyd a llesiant gael eu trafod yn y Pwyllgor Pobl a Thaliadau Cydnabyddiaeth.

21. Nododd y Bwrdd yr adroddiad a gyflwynwyd a'r gwaith pwysig yn y maes hwn i gynorthwyo staff a'u llesiant.

Eitem 4. Adroddiad Blynyddol a Chynllun Gweithredu Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

22. Cyflwynodd Sam Carpenter adroddiad, atodiad a chynllun gweithredu Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant 2016 i'r Bwrdd gan geisio cymeradwyaeth i'w cyhoeddi.

23. Amlygwyd y meysydd canlynol yn yr adroddiad gan Sam:

a) Bydd rheoliad newydd ar gyfer bylchau cyflog rhwng y rhywiau y disgwylir iddo gael ei gyflwyno yn ddiweddarach yn 2017. Mae'n ymddangos bod gwahaniaeth o 7% rhwng cyflogau'r rhywiau, sy'n ymddangos yn llai na ffigur cyfartalog y Gwasanaeth Sifil. Mae gwaith ar y gweill i nodi lle mae'r problemau a sut i fynd i'r afael â nhw.

b) Cafwyd adolygiad cadarnhaol iawn o ganolfannau ymwelwyr Cyfoeth Naturiol Cymru a'r mesurau a gymerwyd i hybu cynhwysiant.

c) Fforwm Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Cyfoeth Naturiol Cymru – mae adolygiad o'r aelodaeth ar y gweill.

24. Cymeradwywyd a chanmolwyd yr adroddiad gan y Bwrdd fel enghraifft ragorol o lwyddiannau hyd yn hyn gan nodi'r uchelgeisiau cadarnhaol yn y cynllun i symud Cyfoeth Naturiol Cymru ymlaen.

Eitem 5 – Argaeledd pren yn y dyfodol Cyfoeth Naturiol Cymru B B 16.17

25. Cyflwynodd Ceri Davies y cynllun a ddatblygwyd i greu cyfleoedd, i ddarparu cynaliadwyedd ac i fynd i'r afael â heriau yn y tymor hwy.

    Cyflwynodd Michelle Van-Velzen y Cynllun Marchnata Pren ar gyfer 2017 – 2022, gan nodi'r meysydd allweddol canlynol o her:

    - Darpariaeth barhaus cyfres eang o fanteision o'r tir a reolir gan Cyfoeth Naturiol Cymru
    - Defnyddio ein swyddogaethau galluogi er mwyn cydbwyso rheoliadau a chyngor yn llwyddiannus
    - Manteision amgylcheddol – hybu cyfleoedd

26. Nododd y Bwrdd ei gefnogaeth i'r argymhellion yn y papur, gan bwysleisio angen i ganolbwyntio ar reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, gan gynnwys materion yn deillio o'r newid yn yr hinsawdd a hyrwyddo a marchnata pren Cymru yn y DU. Cefnogodd y Bwrdd uchelgeisiau Cyfoeth Naturiol Cymru yn ei gynlluniau i fynd i'r afael â'r gostyngiad i argaeledd pren ar ystadau preifat a LIC.

PWYNT GWEITHREDU – Ruth Jenkins i baratoi cynllun gweithredu manwl i gefnogi gwaith marchnata pren a'i gyflwyno ar gyfer ystyriaeth y Bwrdd, yn enwedig er mwyn rhoi sylw i'r prinder a ragwelir mewn argaeledd pren.

27. Diolchodd y Cadeirydd i Michelle a Ruth am y cyflwyniad. Cadarnhaodd y Cadeirydd y byddai Chris Blake yn ymuno â'r grŵp gorchwyl a gorffen ar ran y Bwrdd.

Eitem 6. Cynllun Busnes a Chyllideb Terfynol 17/18 Cyfoeth Naturiol Cymru B B 17.17

28. Cyflwynodd Kevin Ingram y gwaith ar y cynllun busnes a chyllideb terfynol ar gyfer 2017/18, a ddatblygwyd gyda chymorth is-grŵp y Bwrdd.

29. Nododd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg ei gymeradwyaeth i'r gyllideb a gyflwynwyd.

30. Tynnodd y Bwrdd sylw at angen i daenlen y gyllideb gynnig mwy o fanylion am ddarpariaeth cyllideb neilltuedig, yn enwedig cyllid Cyfalaf Rheoli Perygl Llifogydd. Cytunodd y Cadeirydd y dylid darparu'r dadansoddiad yn y dyfodol.

31. Cymeradwyodd y Bwrdd y Cynllun Busnes a’r Gyllideb fel y’u cyflwynwyd, yn amodol ar brawfddarlleniad gofalus.

Eitem 7. Adroddiad Diweddaru ar Gyllid – Blwyddyn Ariannol 2016-17 Cyfoeth Naturiol Cymru B B 18.17

32. Cyflwynodd Kevin Ingram yr adroddiad diweddaru ar gyllid ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Roedd canlyniadau ymarfer ailragamcanu Ch3 yn rhoi sylw i ddiwygio incwm a gwariant. Roedd cydnabyddiaeth y byddai rhywfaint o wariant yn cael ei gario drosodd i 2017/18.

33. Cymeradwyodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg y rheolaeth ariannol, sy’n glod i’r tîm rheoli. Bu gwahanol fersiynau o’r gyllideb yn ystod y flwyddyn ddiwethaf yn unol â phrotocolau. Gofynnwyd i’r Pwyllgor Archwilio a Risg adolygu’r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn, ac y dylai’r adroddiad gynnwys llwybr archwilio o’r holl newidiadau a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn.

Eitem 8. Datganiad Llesiant Cyfoeth Naturiol Cymru B B 19.17

34. Cyflwynodd Howard Davies bapur a oedd wedi cael ei ddiwygio a’i olygu. Gwnaed y papur diwygiedig ar gael i’r Bwrdd yn y cyfarfod datblygu ar gyfer adolygiad cynnar.

35. Diolchodd Sue Ginley i’r Bwrdd am yr adborth defnyddiol a dderbyniwyd. Roedd y golygydd wedi gwneud gwelliannau i’r ddogfen gan gadw’r negeseuon sylfaenol.

PWYNT GWEITHREDU – Holl Aelodau’r Bwrdd i adolygu’r Datganiad Llesiant a gyflwynwyd a chyflwyno unrhyw ddiwygiadau neu sylwadau i Sue Ginley erbyn 12.00 ar 24 Mawrth.

36. Cadarnhawyd a chymeradwywyd y dogfennau a gyflwynwyd gan y Bwrdd.

Eitem 9. Goblygiadau Brexit i reoli adnoddau naturiol ac i Cyfoeth Naturiol Cymru Cyfoeth Naturiol Cymru B B 20.17

37. Cyflwynodd Ceri Davies y papur Brexit gyda chymorth David Cavell a Brian Pawson. Gofynnwyd i’r Bwrdd gynghori ar ba un a ddylai Cyfoeth Naturiol Cymru barhau i bwysleisio gwaith ar reoli tir, y môr, ansawdd aer a goblygiadau’r Bil Diwygio Mawr neu a ddylid blaenoriaethu pynciau eraill.

38. Pwysleisiodd Ceri yr angen am gefnogaeth y Bwrdd trwy fynychu cyfarfodydd bwrdd crwn a digwyddiadau Llywodraeth Cymru. Cydnabyddir y bydd Brexit yn arwain at

oblygiadau ar draws pob maes; bydd y materion ehangach hyn yn cael eu nodi mewn trafodaethau a phapurau yn y dyfodol.

39. Cododd y Bwrdd gwestiynau i'w hystyried ymhellach fel a ganlyn:
   a) Sut allwn ni siapio'r polisi a'r cyfeiriad teithio?
   b) Beth ydym ni fel Bwrdd yn disgwyl ei wneud fel llysgenhadon?
   c) Mae angen i Cyfoeth Naturiol Cymru fod mewn sefyllfa well i reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, a'r agweddau economaidd ar y manteision ehangach.
   ch) A ydym ni wedi pennu'r lefel briodol o uchelgais ynghyd â chydymffurfiad â'r holl ddeddfwriaeth sy'n cysylltu â chylch gwaith Cyfoeth Naturiol Cymru?
   d) Beth yw goblygiadau gwahanol senarios o ran adnoddau?

40. Canmolwyd gwaith awduron y papur, a oedd yn addysgiadol iawn, gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg. Cefnogodd y Cadeirydd yr angen i ganolbwyntio ar feysydd penodol o flaenoriaeth, gan gysylltu â gwaith cyfatebol ledled y DU, e.e. Natural England, Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur, ac ati.

Pwynt Gweithredu: Brian Pawson i rannu gwybodaeth gyda'r Bwrdd yn dilyn y seminar 'Gweithdy Ymateb yr UE – Effeithiau a Chyfleoedd' ar 27 Ebrill.

41. Nododd y Prif Weithredwr y pwysigrwydd i Cyfoeth Naturiol Cymru fod yn rhan o drafodaethau yn y dyfodol ac i fod yn rhan o'r grwpiau trafod ym menter Bwrdd Crwn Brexit yr Ysgrifennydd Cabinet a chyda swyddogion LlC ar agweddau rheoleiddio.

42. Tynnodd Dave Cavell sylw at y Bil Diddymu Mawr, y disgwylir y bydd LlC yn caffael pwerau dirprwyedig yn unol ag ef.

43. Diolchodd y Cadeirydd i'r cyflwynwyr am yr olwg gychwynnol ar y goblygiadau a'r cyfleoedd sy'n gysylltiedig â Brexit.

Eitem 10 – Adroddiad y Cadeirydd/Adroddiad y Prif Weithredwr/Gweithgareddau Aelodau'r Bwrdd – Cyfoeth Naturiol Cymru B B 21.17 / Cyfoeth Naturiol Cymru B B 22.17 / Cyfoeth Naturiol Cymru B B 23.17

44. Adolygwyd a thrafodwyd yr adroddiadau gweithgarwch gan y Bwrdd. Mae angen datblygu cofnod gweithgareddau Aelodau'r Bwrdd ymhellach gydag awgrym o ddiweddariadau tri misol.
45. Rhoddodd Madeleine Havard y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd ar ôl bod yn agoriad y llwybr beicio newydd ym Mwlch Nant yr Arian.

46. Trafododd y Prif Weithredwr ei weithgareddau diweddar gan gynnwys yr uchafbwyntiau canlynol:

a) Cymryd rhan yn Ymarfer Storm Wessex a arweiniwyd gan y Weinyddiaeth Amddiffyn
b) Cyfarfod a drefnwyd gyda Phrif Swyddogion Gweithredol asiantaethau amgylcheddol ddiwedd mis Mai

47. Cyfarfu'r Cadeirydd gyda Chadeirydd Asiantaeth yr Amgylchedd, Emma Howard-Boyd, a bydd yn trafod themâu cyffredin yn y dyfodol.

48. Cyfeiriodd Ceri Davies at gyfarfod gyda'r pum asiantaeth arall ar gyfer y DU ac Iwerddon yn Nulyn ar 20 Ebrill.

Eitem 11 Unrhyw faterion eraill

49. Mynychodd Ruth Hall gyfarfod Cyngor yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn cynrychioli Cyfoeth Naturiol Cymru, gydag agenda yn canolbwyntio ar wneud cysylltiadau da ynghylch treftadaeth naturiol.

Cloi'r cyfarfod

50. Cafodd y cyfarfod ei gloi gan y Cadeirydd trwy ddiolch i'r Tîm Gweithredol, yr Ysgrifenyddiaeth, ac eraill a oedd wedi cynorthwyo'r trefniadau ar gyfer y cyfarfod Bwrdd.

Cwestiynau'r cyhoedd

Ar ôl cloi cyfarfod ffurfiol y Bwrdd, gwahoddodd y Cadeirydd arsylwadau, sylwadau a chwestiynau gan aelodau'r cyhoedd a oedd yn bresennol. Cadarnhaodd y rhai a oedd yn bresennol pa mor ddefnyddiol yr oedd mynychu'r cyfarfod wedi bod a gofynnwyd sawl cwestiwn penodol. Dangosir y cwestiynau hyn, ynghyd â'r ymatebion, yn Atodiad 1.

Atodiad 1 – Cwestiynau'r Cyhoedd:

Victor Bonutt o Glwb Pysgota a Genweirio Mynydd Cynffig – cododd y pryderon canlynol ynghylch awgrymiadau Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer stociau pysgod:

- Y cynigion (dal a rhyddhau) – a fydd y dystiolaeth a gesglir i wneud penderfyniadau yn cael ei rhannu gyda'r rhai â buddiant?
- Pa dystiolaeth sydd gennym ni y bydd y camau gan bysgotwyr o dan newidiadau i is-ddeddfau yn arwain at stociau mwy?
- Beth am barhau gyda dulliau gwirfoddol?
- Hoffem weld mwy o amser ac ymdrech staff ar y gwaith hwn.
- Hoffem wybod cywirdeb y wybodaeth sy'n dod i bysgotwyr am stociau.
- Os na fydd yn gweithio, a fyddem ni'n barod i gefnu ar yr awgrymiadau?
- Nid yw dychweliadau a threialon eog wedi bod yn llwyddiannus.

<u>Ymatebodd Ceri Davies i'r prif bwyntiau fel a ganlyn:</u>

Rydym wrthi'n paratoi ein cynigion ymgynghori ar hyn o bryd yn dilyn trafodaethau gyda grwpiau rhanddeiliaid ar y dystiolaeth sydd gennym a'r hyn y dylem ystyried ei wneud o ran is-ddeddfau ond hefyd cynigion eraill fel dulliau pysgota.

Byddwn yn cyflwyno'r sail dystiolaeth i bawb ei gweld gan gynnwys gwybodaeth am lefelau hyder. Byddwn yn ceisio asesu costau a buddion yr hyn yr ydym yn ei wneud trwy asesiad effaith.

Byddwn hefyd yn eglur mai dim ond un agwedd yw newidiadau i is-ddeddfau; rydym hefyd yn defnyddio ein swyddogaeth reoleiddio i sicrhau bod yr afonydd o'r ansawdd gorau i gefnogi bioamrywiaeth. Rydym hefyd yn buddsoddi mewn cynlluniau adfer afonydd i wneud yr un peth. Ond ni allwn anwybyddu'r dystiolaeth hon o stociau sy'n dirywio ac yna

peidio ag ystyried pysgota a rheolaethau rhwydi hefyd. Mae hwn yn ddull rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy.

Byddwn yn cadw meddwl agored wrth ddatblygu ein dogfen ymgynghori a chyflwyno'r sail dystiolaeth a thrwy gydol y broses ymgynghori. Byddwn yn dod i gasgliad ar ddiwedd y broses ymgynghori yn unig, ar ôl i ni ystyried yr holl sylwadau ac unrhyw dystiolaeth a gyflwynwyd drwy'r broses honno.

Rydym yn dymuno gweithio gyda grwpiau pysgodfeydd lleol a rhanbarthol a byddem yn hapus i siarad â rhanddeiliaid am ein cynigion ymgynghori.

Martin Bishop o Confor – Beth mae'r sector preifat yn ei wneud o ran ymateb i waith adfer safleoedd coetir hynafol a chreu coetiroedd newydd mewn mannau eraill? Mae'n anodd iawn cael caniatâd i blannu ar dir newydd.

Peidio â phlannu yw'r safbwynt diofyn ar hyn o bryd – gall gymryd tua dwy flynedd i gwblhau asesiad o'r effaith amgylcheddol, a thri mis i Cyfoeth Naturiol Cymru gynghori ar yr angen am asesiad o'r effaith amgylcheddol. Bu gostyngiad i gyfraddau plannu sector cyhoeddus a phreifat, wedi ei ysgogi gan arian UE. Mae angen i ni wella o ran plannu digolledu – rheoleiddio yw'r mater allweddol.

Nododd y Bwrdd fod ymgynghoriad ar y trothwy asesiad o'r effaith amgylcheddol yn cael ei arwain gan DEFRA ar hyn o bryd. Nododd Martin adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru ar Gontractau Hirdymor. Dywedodd Martin ei fod wedi ymgyrchu ers amser maith am fwy o wybodaeth am goedwigaeth ar y Bwrdd a chroesawodd ddiddordeb y Bwrdd.

Ymatebodd y Cadeirydd i Martin gan gadarnhau bod trafodaeth lawn ar sylwadau'r Archwilydd Cyffredinol wedi cael ei chynnal yng nghyfarfod y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ar 2 Mawrth. Bydd Cyfoeth Naturiol Cymru yn ystyried y sylwadau hyn ac yn datblygu cynllun gweithredu yn seiliedig ar wersi a ddysgwyd.

Jack Hanbury Tenison o ystâd Pont-y-pŵl – Bu problem barhaus gyda gwastraff yn cael ei ddympio yng Nghaerffili, sy'n safle trwyddedig sy'n cael ei fonitro gan Cyfoeth Naturiol Cymru. Mae pryderon a phroblemau wedi cael eu codi gyda'r Prif Weithredwr o'r blaen, a gwnaed perchennog y tir yn gyfrifol am gostau glanhau. Roedd Jack yn cefnogi datblygiad strategaeth yng Nghymru i hybu a datblygu gwaith rheoli safleoedd gwastraff.

Ymatebodd y Cadeirydd ynghylch cyfrifoldebau rheoleiddio Cyfoeth Naturiol Cymru.

Ymatebodd y Prif Weithredwr fod Cyfoeth Naturiol Cymru wedi datblygu cynigion ar sut y gellid gwella'r system rheoli gwastraff; mae trafodaethau ar y gweill rhwng Cyfoeth Naturiol Cymru a LlC i nodi'r pwerau sy'n ofynnol i Cyfoeth Naturiol Cymru fodloni rhai o'r gofynion hyn.

Daeth y Cadeirydd i'r casgliad ei bod yn bwysig i Cyfoeth Naturiol Cymru hybu gostyngiad i weithgareddau troseddol, gan weithio'n agos gyda gweithredwyr trwyddedig fel y gall Cyfoeth Naturiol Cymru gynorthwyo'r rheini sy'n gweithredu safonau da.